

Sveitarfélagið Ölfus
Ársreikningur
2023

Sveitarfélagið Ölfus
Hafnarbergi 1
815 Þorlákshöfn
kt. 420369-7009

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra.....	2
Áritun óháðs endurskoðanda.....	3-4
Rekstrarreikningur.....	5
Efnahagsreikningur.....	6
Yfirlit um sjóðstreymi ársins.....	7
Skýringar.....	8-25
Óendurskoðað fylgiskjal:	
Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar.....	26

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Ársreikningur Sveitarfélagsins Ölfuss fyrir árið 2023 er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar ráðuneytis sveitarstjórnarmála um reikningsskil sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins Ölfuss, A og B hluta, námu alls um 4.837,6 milljónum króna, þar af voru rekstrartekjur A hluta 4.112,2 milljónir króna.

Rekstrarniðurstaða sveitarfélagsins samkvæmt A og B hluta var jákvæð um 590,9 milljónir króna en rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 338,7 milljónir króna. Samkvæmt efnahagsreikningi nema heildareignir A og B hluta um 8.240,2 milljónir króna, bókfært eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2023 nam um 4.432,3 milljónir króna og er eiginfjárlutfall sveitarfélagsins 53,79%.

Einn viðauki við fjárhagsáætlun sveitarfélagsins var lagður fram á árinu, til samþykktar hjá bæjarstjórn.

Það er álit bæjarstjórnar og bæjarstjóra Sveitarfélagsins Ölfuss að í ársreikningi þessum komi fram allar þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu sveitarfélagsins í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun á árinu. Sveitarfélagið birtir yfirlýsingu um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar. Framangreindar upplýsingar eru settar fram í fylgiskjali við ársreikninginn; Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar.

Bæjarstjórn og bæjarstjóri Sveitarfélagsins Ölfuss staðfesta hér með ársreikning sveitarfélagsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Þorlákshöfn, 2. maí 2024

Bæjarstjórn

Gestur Þór Kristjánsson
Forseti bæjarstjórnar

Sigurbjörg Jenný Jónsdóttir

Grétar Ingi Erlendsson

Erla Sif Markúsdóttir

Hrönn Guðmundsdóttir

Vilhjálmur Baldur Guðmundsson

Ása Berglind Hjálmarsdóttir

Bæjarstjóri

Elliði Vignisson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Ölfuss

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sveitarfélagsins Ölfuss fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og samantekinn ársreikning fyrir A og B hluta. Hann skiptist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um helstu reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2023, efnahag þess 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér fyrir neðan. Við erum óháð Sveitarfélaginu Ölfus í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Bæjarstjórn og bæjarstjóri bera ábyrgð á öllum upplýsingum sem sveitarfélagið birtir eins og ársreikningi og öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki yfir aðrar upplýsingar en þær sem birtast í ársreikningi og nær því ekki til skýrslu bæjarstjóra og bæjarstjórnar og óendurskoðaðrar stjórnarháttaryfirlýsingar og ófjárhagslegra upplýsinga sveitarfélagsins ef frá er talin sú staðfesting sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar og kanna hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þeirrar þekkingar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti rangar. Ef við teljum að það séu verulegar rangfærslur til staðar í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ekkert hefur komið í ljós við endurskoðun okkar sem við teljum að skýra þurfi sérstaklega frá.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu bæjarstjóra og bæjarstjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga. Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við gerð ársreikningsins eru bæjarstjórn og bæjarstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sveitarfélagsins Ölfuss. Ef við á, skulu bæjarstjórn og bæjarstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðra endurskoðenda framhald

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við faglegri tortryggni í gegnum endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
 - Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við bæjarstjórn að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Þorlákshöfn, 2. maí 2024

ODT ehf.

Sigrún Guðmundsdóttir
löggiltur endurskoðandi

Karl Óskar Þráinsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2023

Skýr.	A hluti			A og B hluti		
	2023	Áætlun	2022	2023	Áætlun	2022
Rekstrartekjur	3					
Skatttekjur án framlags Jöfnunarsjóðs.....	2.461.549	2.345.465	2.142.419	2.450.494	2.335.125	2.133.592
Framlög úr Jöfnunarsjóði.....	906.622	768.035	903.899	906.622	768.035	903.899
Þjónustutekjur.....	286.171	259.865	271.163	968.865	890.525	868.363
Eignatekjur.....	48.202	41.650	40.362	74.588	70.290	66.036
Aðrar tekjur.....	409.699	123.980	122.803	437.042	162.260	114.266
	<u>4.112.243</u>	<u>3.538.995</u>	<u>3.480.646</u>	<u>4.837.611</u>	<u>4.226.235</u>	<u>4.086.156</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld.....	4 1.533.392	1.387.015	1.385.939	1.643.783	1.494.605	1.494.132
Breyting lífeyrisskuldbindingar.....	13 125.614	50.255	102.150	130.679	54.420	109.152
Annar rekstrarkostnaður.....	1.866.480	1.644.370	1.614.817	2.025.728	1.823.513	1.736.442
	<u>3.525.485</u>	<u>3.081.640</u>	<u>3.102.906</u>	<u>3.800.190</u>	<u>3.372.538</u>	<u>3.339.727</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		586.758	457.355	377.741	1.037.421	853.697
Afskriftir.....	8 (136.376)	(146.391)	(106.402)	(261.980)	(273.401)	(200.201)
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld		450.382	310.964	271.339	775.441	580.296
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld						
Fjármunatekjur.....	5 91.156	79.372	94.022	95.706	79.871	87.855
Fjármagnsgjöld.....	6 (202.884)	(205.984)	(219.184)	(280.278)	(333.335)	(274.710)
	<u>(111.729)</u>	<u>(126.613)</u>	<u>(125.163)</u>	<u>(184.572)</u>	<u>(253.464)</u>	<u>(186.855)</u>
Rekstrarniðurstaða ársins		<u>338.654</u>	<u>184.351</u>	<u>146.176</u>	<u>590.870</u>	<u>326.832</u>
		<u>338.654</u>	<u>184.351</u>	<u>146.176</u>	<u>590.870</u>	<u>326.832</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Eignir	Skýr.	A hluti		A og B hluti	
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:					
Fasteignir og lóðir.....	8	3.186.160	3.063.118	3.808.850	3.548.913
Veitu- og gatnakerfi.....	8	0	0	777.387	688.157
Hafnarmannvirki.....	8	0	0	1.421.167	966.570
Áhöld og tæki.....	8	76.671	73.812	177.644	175.795
		<u>3.262.831</u>	<u>3.136.930</u>	<u>6.185.049</u>	<u>5.379.435</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur					
Eignarhlutir í félögum.....	9	139.008	138.525	139.753	139.271
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki.....		69.461	104.550	0	0
Aðrar langtímakröfur.....	10	46.604	68.894	46.604	105.544
Fyrirframgreiddur kostnaður.....	13	176.297	184.706	193.964	203.218
		<u>431.368</u>	<u>496.674</u>	<u>380.321</u>	<u>448.034</u>
Fastafjármunir samtals		<u>3.694.200</u>	<u>3.633.604</u>	<u>6.565.371</u>	<u>5.827.469</u>
Veltufjármunir					
Vörubirgðir.....		5.025	5.031	5.025	5.031
Óinnheimtar tekjur og viðskiptakröfur.....	11	570.552	652.930	636.836	705.689
Næsta árs afb. langtímakr. á eigin fyrirtæki.....		3.874	3.432	0	0
Næsta árs afborgun langtímakrafna.....	10	63.995	50.108	63.995	50.108
Skammtímaskröfur á eigin fyrirtæki.....		366.901	336.432	(0)	1.901
Aðrar skammtímaskröfur.....	11	23.168	51.564	206.473	174.519
Fyrirframgreiddur kostnaður.....		8.438	8.439	9.283	9.284
Handbært fé.....	11	461.791	258.460	753.247	520.947
		<u>1.503.742</u>	<u>1.366.397</u>	<u>1.674.859</u>	<u>1.467.478</u>
Eignir samtals		<u>5.197.942</u>	<u>5.000.000</u>	<u>8.240.230</u>	<u>7.294.947</u>
Eigið fé og skuldir					
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur.....	12	<u>2.715.673</u>	<u>2.376.897</u>	<u>4.432.331</u>	<u>3.841.339</u>
		2.715.673	2.376.897	4.432.331	3.841.339
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding.....	13	685.238	623.255	711.172	649.442
Langtímaskuldir					
Skuldabréfalán.....	14	1.269.500	1.295.753	2.392.678	1.959.935
Fyrirframinnheimtar tekjur.....	16	44.513	111.072	44.513	111.072
		<u>1.999.252</u>	<u>2.030.080</u>	<u>3.148.364</u>	<u>2.720.449</u>
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir.....	15	146.575	291.986	256.159	393.958
Næsta árs afborganir langtímaskulda.....	14,15	129.857	133.025	185.384	168.119
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar.....	13	33.180	0	34.400	0
Skuldir við eigin fyrirtæki.....		0	5.391	0	2.400
Aðrar skammtímaskuldir.....	15	173.405	162.621	183.593	168.683
		<u>483.018</u>	<u>593.023</u>	<u>659.536</u>	<u>733.159</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		<u>2.482.269</u>	<u>2.623.103</u>	<u>3.807.899</u>	<u>3.453.608</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>5.197.942</u>	<u>5.000.000</u>	<u>8.240.230</u>	<u>7.294.947</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2023

Skýr.	A hluti		A og B hluti		
	2023	2022	2023	2022	
Rekstrarhreyfingar					
<i>Veltufé frá rekstri:</i>					
Rekstrarniðurstaða ársins.....	338.654	146.176	590.870	359.374	
<i>Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:</i>					
Afskriftir.....	8	136.376	106.402	261.980	200.201
Verðbætur og gengismunur.....		106.969	98.964	162.999	150.309
Söluþap (-hagnaður) eigna.....		0	(223)	0	(223)
Breyting á lífeyrisskuldbindingum.....	13	91.423	93.895	96.130	100.052
		<u>673.421</u>	<u>445.214</u>	<u>1.111.979</u>	<u>809.712</u>
<i>Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum</i>					
Vörubirgðir, lækkun (hækkun).....	6	6	6	6	
Fyrirframgreiddur kostnaður, lækkun (hækkun).....		8.409	18.211	9.254	19.056
Viðskiptark., aðrar skammt.kr. lækkun (hækkun).....		282.265	(131.782)	208.388	(5.803)
Viðskiptask., aðr. skammt.sk., lækkun (hækkun).....		(134.626)	108.956	(122.889)	(243.929)
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar.....	13	(29.439)	(24.727)	(34.400)	(27.670)
		<u>126.615</u>	<u>(29.336)</u>	<u>60.360</u>	<u>(258.340)</u>
Handbært fé frá rekstri		<u>800.036</u>	<u>415.878</u>	<u>1.172.339</u>	<u>551.372</u>
Fjárfestingahreyfingar					
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum.....	8.	(656.770)	(623.286)	(1.462.087)	(1.080.981)
Innborguð gatnagerðargjöld.....	8, 16	209.211	228.636	209.211	228.636
Fyrirframinnheimtar tekjur.....		(66.559)	68.214	(66.559)	68.214
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna.....	8.	0	412	0	412
Breytingar á eignarhlutum.....	9.	(482)	(3.116)	(482)	(3.116)
Langtímakröfur breyting.....		57.379	124.294	57.282	121.020
Aðrir liðir.....		(95)	0	(36)	0
		<u>(457.316)</u>	<u>(204.846)</u>	<u>(1.262.672)</u>	<u>(665.815)</u>
Fjármögnunarhreyfingar					
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting.....		(36.301)	(81.254)	5.169	(2.994)
Skuldir við lánastofnanir, breyting.....		35.885	(2.222)	35.885	(2.222)
Ógreitt kaupverð hlutabréfa.....		0	3.020	0	3.020
Aðrar breytingar samrekstrarfélaga.....		0	91	0	91
Tekin ný langtímalán.....		(3.008)	0	456.992	200.000
Afborganir langtímalána.....		(135.965)	(121.954)	(175.413)	(158.034)
		<u>(139.389)</u>	<u>(202.318)</u>	<u>322.633</u>	<u>39.862</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		203.331	8.714	232.301	(74.581)
Handbært fé í ársbyrjun.....		258.460	249.747	520.947	595.528
Handbært fé í árslok		<u>461.791</u>	<u>258.460</u>	<u>753.247</u>	<u>520.947</u>

Skýringar

1. Starfsemi

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 og auglýsingar um reikningsskil sveitarfélaga.

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A og B hluta. Til A hluta telst bæjarsjóður, sem er Aðalsjóður sveitarfélagsins auk annarra sjóða og stofnana er sinna starfsemi sem að hluta eða öllu leyti eru fjármögnuð með skatttekjum, en auk Aðalsjóðs er um að ræða Eignasjóð og Þjónustumiðstöð Ölfuss. Sveitarfélagið er ásamt öðrum nærliggjandi sveitarfélögum þátttakandi í fjórum byggðasamlögum: Bergrisanum bs., Sorpstöð Suðurlands bs., Héraðsnefnd Árneseinga bs. og Brunavörnum Árneseyslu. Auk þessara verkefna tekur sveitarfélagið þátt í ýmsum öðrum samstarfsverkefnum. Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaganna miðað við samanlagða íbúatölu á hverju ári.

Til B hluta teljast stofnanir sveitarfélagsins og fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar. Þau fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru: Vatnsveita Þorlákshafnar, Fráveita Ölfuss, Hafnarsjóður Þorlákshafnar, Félagsegar íbúðir Ölfuss, Íbúðir eldri borgara og Uppgræðslusjóður Ölfuss.

Ársreikningur Sveitarfélagsins Ölfuss fyrir árið 2023 hefur að geyma ársreikning A hluta og samantekinn ársreikning A og B hluta.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög og reglur og viðtekna reikningsskilavenju á Íslandi. Við gerð hans er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð.

Til samræmis við 3.mgr. 20.gr. reglugerðar nr. 1212/2015 eru byggðasamlög, sameignarfélög, sameignarfyrirtæki og önnur félagagöngur sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins færð inn í samantekin reikningsskil sveitarfélagsins miðað við hlutfallslega ábyrgð sveitarfélagsins. Í ársreikningi sveitarfélagsins er þessi ábyrgðarhlutdeild skilgreind sem hlutdeild í samstarfsverkefnum.

Ársreikningur A hluta

Ársreikningurinn er í samræmi við lög og reglur og viðtekna reikningsskilavenju á Íslandi. Við gerð hans er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð.

Ársreikningur A og B hluta

Samantekinn ársreikningur A og B hluta tekur til bæjarsjóðs (A hluta) og B hluta fyrirtækja þar sem eignarhlutur bæjarsjóðs er meiri en 50% í árslok. Í samantekna ársreikningnum eru ársreikningarnir lagðir saman, en viðskipti og viðskiptastöður milli A hluta og fyrirtækja sem mynda B hluta eru jöfnuð út.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sveitarfélagsins.

Mat og ákvarðanir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili þegar þær eiga sér stað.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Innlausn tekna

Til skatttekna flokkast útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga auk annarra tekna með skattgildi, svo sem lóðarleiga. Útsvar er tekjufært samkvæmt staðgreiðsluskilagreinum og endanlegri álagningu ársins á undan, en aðrar skatttekjur eru tekjufærðar við álagningu þeirra.

Álögð gatnagerðargjöld, heimæðargjöld og framlög frá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga til stofnframkvæmda eru færð til lækkunar stofnverði viðkomandi eigna.

Tekjur af sölu vöru og þjónustu eru tekjufærðar þegar afhending vöru hefur farið fram og þjónusta verið innt af hendi.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við vaxtakjör viðkomandi eigna, en arðstekjur eru tekjufærðar þegar réttur til þeirra hefur skapast.

Hagnaður (tap) af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er færður á meðal rekstrartekna/-gjalda, en hagnaður (tap) af sölu eignarhluta í félögum meðal fjármunatekna/-gjalda eða annarra tekna/gjalda.

Fjármagnskostnaður

Allur fjármagnskostnaður er færður í rekstrarreikning á því tímabili þegar hann fellur til.

Niðurfærslur eigna

Skuldabréf, langtímakröfur, óinnheimtar skatttekjur og aðrar útistandandi skammtímakröfur hafa verið metnar með tilliti til tapsáhættu og niðurfærðar með óbeinni afskrift í ársreikningi. Ekki er hér um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótveikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast. Breyting á niðurfærslu sem þannig er ákveðin, að teknu tilliti til endanlegra tapaðra krafna á árinu, er færð í rekstrarreikning.

Eignarhlutir í félögum eru færðir niður í markaðsverð eða matsverð þar sem það er lægra en kostnaðarverð og niðurfærsla gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur þeim muni nýtast í rekstrinum og unnt er að meta kostnað vegna þeirra með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði, en það samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eignum í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Eignir með eignarréttarfyrirvörum samkvæmt samningum um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma á sama hátt og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir sveitarfélagsins í öðrum félögum eru færðir á kostnaðarverði í ársreikningi sveitarfélagsins eða áætluðu markaðsverði ef það er talið lægra og frá sama tíma er ekki færð hlutdeild í afkomu þeirra í reikningsskilum hans þar sem fyrst og fremst er verið að draga fram ráðstöfun skatttekna í ársreikning A hluta.

Birgðir

Birgðir rekstrarvara eru færðar á kostnaðarverði.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Verðbréf

Skuldabréf og aðrar langtímakröfur sem áætlað er að eiga fram á gjalddaga eru metin á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu til að mæta hugsanlegu tapi í framtíðinni.

Markaðsverðbréf eru verðbréf sem skráð eru á virkum markaði og keypt í þeim tilgangi að hagnast á skammtímaverðbreytingum. Markaðsverðbréf eru færð á markaðsverði og færast matsbreyting í rekstrarreikning á því tímabili sem hún fellur til.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til niðurfærslu. Niðurfærslan er ekki endanleg afskrift heldur er myndaður mótreikningur til að mæta hugsanlegu tapi sem kann að myndast í framtíðinni.

Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar á nafnverði, að frádregnum greiddum afborgunum, og eru eftirstöðvar nafnverðs reiknaðar upp miðað við gildandi gengi eða vísitölu í lok ársins, eftir því sem við á. Vaxtagjöld vegna langtímalána eru færð til gjalda á því tímabili sem þau tilheyra. Lántökukostnaður vegna nýrra lána er færður til gjalda á lántökuári.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar í efnahagsreikning ef líklegt þykir að sveitarfélagið verði fyrir útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð þeirra með áreiðanlegum hætti.

Skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð meðal skuldbindinga í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Skýringar

3. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2023	Fjárhags- áætlun 2023	2023	Fjárhags- áætlun 2023
Skatttekjur án framlaga Jöfnunarsjóðs				
Útsvar.....	1.842.994	1.726.250	1.842.994	1.726.250
Fasteignaskattur.....	554.477	562.615	543.422	552.275
Lóðarleiga.....	64.079	56.600	64.079	56.600
	<u>2.461.549</u>	<u>2.345.465</u>	<u>2.450.494</u>	<u>2.335.125</u>
Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga				
Þjónustuframlag.....	437.176	334.000	437.176	334.000
Framlag vegna fasteignagjalda.....	76.905	73.400	76.905	73.400
Almennt grunnskólaframlag.....	151.602	145.200	151.602	145.200
Framlag vegna nýbúa.....	10.200	9.860	10.200	9.860
Framlag vegna sérþarfa barna.....	12.839	14.350	12.839	14.350
Framlag vegna fatlaðra.....	208.957	182.700	208.957	182.700
Framlag vegna tónlistarmenntunar.....	1.655	1.125	1.655	1.125
Samþættingarframlag.....	7.288	7.400	7.288	7.400
	<u>906.622</u>	<u>768.035</u>	<u>906.622</u>	<u>768.035</u>
Aðrar tekjur				
Þjónustutekjur.....	286.171	259.865	968.865	890.525
Eignatekjur.....	48.202	41.650	74.588	70.290
Aðrar tekjur.....	409.699	123.980	437.042	162.260
	<u>744.072</u>	<u>425.495</u>	<u>1.480.495</u>	<u>1.123.075</u>
Rekstrartekjur samtals	<u>4.112.243</u>	<u>3.538.995</u>	<u>4.837.611</u>	<u>4.226.235</u>
Álagningarhlutföll			2023	2022
Útsvar.....			14,74%	14,52%
Fasteignaskattur - A-liður.....			0,24%	0,31%
Fasteignaskattur - B-liður.....			1,32%	1,32%
Fasteignaskattur - C-liður.....			1,65%	1,65%

Skýringar

4. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2023	Fjárhagsáætlun 2023	2023	Fjárhagsáætlun 2023
Laun.....	1.145.292	1.114.045	1.234.926	1.201.180
Launatengd gjöld.....	280.132	272.970	300.890	293.425
Laun og launatengd gjöld úr samrekstrarfélögum.....	107.968	0	107.968	0
	<u>1.533.392</u>	<u>1.387.015</u>	<u>1.643.783</u>	<u>1.494.605</u>

Breyting lífeyrisskuldbindingar greinist þannig:

	2023	2022	2023	2022
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	117.377	50.255	122.442	54.420
Áhrif samrekstrarfélaga	8.237	0	8.237	0
	<u>125.614</u>	<u>50.255</u>	<u>130.679</u>	<u>54.420</u>

Breyting lífeyrisskuldbindingar í rekstrarreikningi samanstendur af lífeyrisgjöldum LSR ársins, áætlun tryggingastærðfræðings vegna LSR og gjaldfærslu skuldbindingar vegna Brúar.

	2023	2022	2023	2022
Stöðugildi	123	117	129	123
Starfsmannafjöldi í árslok	170	157	178	166
Hlutfallsl. stöðugildi hjá samrekstrarfélögum.....	10	9	10	9

Laun og launatengd gjöld bæjarstjórnar, bæjarráðs og bæjarstjóra námu um 53,7 milljónir króna á árinu 2023 en voru 49,7 milljónir króna á árinu 2022.

5. Fjármunatekjur

	A hluti		A og B hluti	
	2023	Fjárhagsáætlun 2023	2023	Fjárhagsáætlun 2023
Vaxtatekjur af bankainnstæðum.....	13.827	1.838	24.073	2.337
Vaxtatekjur af skuldabréfaeign.....	73.645	76.634	67.949	76.634
Tekjur af hlutabréfaeign.....	793	900	793	900
Vaxtatekjur samrekstrarfélaga.....	2.891	0	2.891	0
	<u>91.156</u>	<u>79.372</u>	<u>95.706</u>	<u>79.871</u>

6. Fjármagnsgjöld

	A hluti		A og B hluti	
	2023	Fjárhagsáætlun 2023	2023	Fjárhagsáætlun 2023
Vaxtagjöld af skammtímask. við lánastofnanir.....	435	0	507	0
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum.....	193.636	205.984	270.958	333.335
Vaxtagjöld samrekstrarfélaga.....	8.813	0	8.813	0
	<u>202.884</u>	<u>205.984</u>	<u>280.278</u>	<u>333.335</u>

Skýringar

7. Rekstur málaflokka og fyrirtækja í samanburði við fjárhagsáætlun

Rekstur málaflokka greinist þannig:	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Fjárhags- áætlun	Hlutfall af tekjum
Skatttekjur.....	0	3.447.254	3.447.254	3.175.385	83,8%
Félagsþjónusta.....	726.462	282.188	(444.274)	(442.194)	(10,8%)
Heilbrigðismál.....	12.860	9.811	(3.049)	(3.550)	(0,1%)
Fræðslu- og uppeldismál.....	1.724.737	236.804	(1.487.933)	(1.447.434)	(36,2%)
Menningarmál.....	97.813	13.357	(84.457)	(89.988)	(2,1%)
Æskulýðs- og íþróttamál.....	452.119	66.699	(385.420)	(379.544)	(9,4%)
Brunamál og almannavarnir.....	61.614	8.406	(53.207)	(57.144)	(1,3%)
Hreinlætismál.....	124.495	72.353	(52.142)	(56.092)	(1,3%)
Skipulags- og byggingarmál.....	105.930	137.670	31.740	25.185	0,8%
Umferðar- og samgöngumál.....	81.950	2.958	(78.992)	(62.601)	(1,9%)
Umhverfismál.....	51.001	1.362	(49.639)	(53.592)	(1,2%)
Atvinnumál.....	47.633	1.658	(45.975)	(44.541)	(1,1%)
Framlög til B hluta stofnana.....	11.675	0	(11.675)	(11.675)	(0,3%)
Sameiginlegur kostnaður.....	215.921	19.912	(196.009)	(182.640)	(4,8%)
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	125.614	0	(125.614)	(50.255)	(3,1%)
Óvenjulegir liðir.....	0	0	0	0	0,0%
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	32.415	180.387	147.973	147.337	3,6%
Aðalsjóður samtals.....	3.872.238	4.480.817	608.579	466.656	
A hluta stofnanir:					
Eignasjóður.....	549.020	322.542	(226.477)	(231.845)	
Þjónustumiðstöð Ölfuss.....	126.036	82.587	(43.448)	(50.460)	
Jöfnunarfærslur.....	(682.548)	(682.548)	0	0	
A hluti samtals.....	3.864.745	4.203.399	338.654	184.351	
B hluta stofnanir:					
Fráveita Ölfuss.....	47.933	96.359	48.427	46.269	
Vatnsveita Þorlákshafnar.....	50.361	72.698	22.337	16.539	
Hafnarsjóður Þorlákshafnar.....	342.630	566.312	223.682	128.456	
Félagslegar íbúðir Ölfuss.....	38.091	18.016	(20.075)	(20.480)	
Íbúðir eldri borgara.....	53.763	39.609	(14.154)	(20.303)	
Uppgræðslusjóður Ölfuss.....	11.925	3.925	(8.000)	(8.000)	
	544.703	796.919	252.216	142.481	
Jöfnunarfærslur.....	(67.001)	(67.001)	0	0	
Samantekinn ársreikningur (A og B hluti)...	4.342.448	4.933.318	590.870	326.832	

Skýringar

8. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

A hluti án samrekstrarfélaga

	Fasteignir og byggingarland	Veitu- og gatnakerfi	Áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun.....	4.645.571	0	141.963	4.787.534
Eignfært á árinu.....	217.256	425.253	8.970	651.479
Gatnagerðargjöld.....	0	(425.253)	0	(425.253)
Selt og aflagt á árinu.....	(2.813)	0	2.813	0
Staða í árslok.....	4.860.013	0	153.747	5.013.760
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun.....	1.654.809	0	104.994	1.759.804
Afskrift ársins.....	89.366	30.666	9.091	129.123
Selt og aflagt á árinu.....	0	(30.666)	0	(30.666)
Staða í árslok.....	1.744.175	0	114.085	1.858.260
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun.....	2.990.762	0	36.969	3.027.730
Bókfært verð í árslok.....	3.115.838	0	39.661	3.155.499
Afskriftarhlutföll.....	0-2,5%	4-15%	2,5-20%	

Samrekstrarfélög

	Fasteignir og byggingarland	Veitu- og gatnakerfi	Áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða í ársbyrjun.....	90.303	0	69.473	8.023.653
Eignfært á árinu.....	536	0	4.756	5.291
Staða í árslok.....	90.838	0	74.228	165.067
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun.....	17.917	0	32.565	3.101.017
Afskrift ársins.....	2.599	0	4.654	7.253
Staða í árslok.....	20.516	0	37.219	57.735
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun.....	72.542	0	37.010	109.552
Áhrif breytingar á %.....	(156)	0	(102)	(258)
Bókfært verð í ársbyrjun.....	72.386	0	36.908	109.294
Bókfært verð í árslok.....	70.322	0	37.010	107.332

Skýringar

8. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir (framhald)

A og B hluti án samrekstrarfélaga

	Fasteignir og byggingarland	Veitu- og gatnakerfi	Hafnarmannvirki	Áhöld, tæki og dráttarbátar	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun.....	5.338.864	1.397.734	1.424.165	276.187	8.023.653
Eignfært á árinu.....	368.783	131.832	515.491	15.436	1.031.542
Selt og aflagt á árinu.....	(2.813)	0	0	2.813	0
Staða í árslok.....	5.704.833	1.529.566	1.939.656	294.436	9.468.491

Afskriftir

Staða í ársbyrjun.....	1.862.307	709.577	457.595	137.234	3.101.017
Afskrift ársins.....	103.998	42.601	60.894	16.567	224.061
Staða í árslok.....	1.966.305	752.178	518.489	153.801	3.390.774

Bókfært verð

Bókfært verð í ársbyrjun.....	3.476.557	688.157	966.570	138.953	5.270.236
Bókfært verð í árslok.....	3.738.528	777.387	1.421.167	140.635	6.077.717

Afskriftarhlutföll..... 0-12% 0-15% 2-20% 2,5-25%

A og B með samrekstrarfélögum

Bókfært verð

Bókfært verð í ársbyrjun.....	3.549.099	688.157	966.570	175.962	5.379.788
Bókfært verð í árslok.....	3.808.850	777.387	1.421.167	177.644	6.185.049

Afskriftarhlutföll..... 0-12% 0-15% 2-20% 2,5-25%

Skýringar

8. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir (framhald)

A hluti	Fasteignamat	Vátrygginga	Bókfært verð
		mat	
Leikskólar og grunnskólar.....	1.181.850	3.383.252	1.158.278
Aðrar fasteignir.....	1.340.176	3.345.810	2.027.882
	<u>2.522.026</u>	<u>6.729.062</u>	<u>3.186.160</u>

A og B hluti	Fasteignir A hluta, sjá að framan.....	Vátrygginga	Bókfært verð
		mat	
	Fráveita Ölfuss.....	1.857.818	418.970
	Hafnarsjóður Þorlákshafnar.....	7.013.486	1.572.792
	Vatnsveita Þorlákshafnar.....	1.458.388	354.451
	Félagslegar íbúðir Ölfuss.....	623.950	97.514
	Íbúðir eldri borgara.....	934.900	474.525
	Uppgræðslusjóður.....	0	3.967
		<u>18.617.604</u>	<u>6.185.049</u>

9. Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum:	A og B hluti	
	2023	2022
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.....	11.450	11.450
Bjarg íbúðafélag hses.....	37.226	37.226
Háskólafélag Suðurlands ehf.....	7.446	7.446
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.....	76.452	76.452
Aðrir eignarhlutir.....	2.822	2.322
Arnardrangur hses.....	96	96
Áhrif samrekstrarfélaga, Orkugerðin ehf.....	4.261	4.279
Bókfært verð í lok árs.....	<u>139.753</u>	<u>139.271</u>

Samstarfsverkefni með ótakmarkaðri ábyrgð

Hlutdeild í samstarfsverkefnum sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins greinast þannig:

A-hluti	Hlutf.	Afkoma	Eignir	Skuldir	Eigið fé
Almannavarnir Árnessýslu.....	12,36%	91	685	117	567
Bergrísinn bs.	9,69%	27.335	94.488	66.970	27.518
Brunavarnir Árnessýslu.....	12,09%	(1.718)	77.068	62.858	14.210
Byggðasafn Árnésinga.....	12,25%	(101)	32.144	29.053	3.091
Heilbrigðiseftirlit Suðurlands.....	8,33%	(557)	2.910	10.353	(7.443)
Héraðsnefnd Árnésinga.....	12,25%	(2.424)	28.756	34.099	(5.343)
Héraðsskjalasafn Árnésinga.....	12,25%	1.197	7.938	2.174	5.764
Listasafn Árnésinga.....	12,25%	(731)	3.825	3.920	(95)
Sorpstöð Suðurlands bs.	12,25%	128	16.417	706	15.711
Tónlistarskóli Árnésinga.....	12,25%	(3.445)	10.543	47.690	(37.147)
A-hluti samtals.....		<u>19.775</u>	<u>274.772</u>	<u>257.939</u>	<u>16.834</u>

Skýringar

10. Aðrar langtímakröfur

	A og B hluti	
	2023	2022
Staða í ársbyrjun.....	124.851	217.497
Innborganir.....	(51.138)	(112.111)
Verðbreytingar.....	6.466	19.466
Staða í árslok.....	80.179	124.851
Næsta árs afborgun.....	(63.995)	(50.108)
Áhrif samrekstrarfélaga.....	30.420	30.801
	<u>46.604</u>	<u>105.544</u>

11. Aðrar peningalegar eignir

Óinnheimtar tekjur og viðskiptakröfur

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Útsvar og aðstöðugjöld.....	392.511	311.455	392.511	311.455
Fasteignagjöld	6.839	29.745	6.839	29.745
Aðrar tekjur.....	288.228	395.521	355.919	449.685
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast.....	(152.702)	(106.255)	(154.108)	(107.661)
Áhrif samrekstrarfélaga.....	35.676	22.464	35.676	22.464
	<u>570.552</u>	<u>652.930</u>	<u>636.836</u>	<u>705.689</u>

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Staða í ársbyrjun.....	106.255	86.588	107.661	87.994
Breyting niðurfærslu á árinu.....	58.044	24.663	58.044	24.663
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	(11.598)	(4.995)	(11.598)	(4.995)
Staða í árslok.....	<u>152.702</u>	<u>106.255</u>	<u>154.108</u>	<u>107.661</u>

Niðurfærsla hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára.

Skýringar

11. Aðrar peningalegar eignir (framhald)

Aðrar skammtímakröfur	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Virðisaukaskattur.....	11.989	13.389	68.237	72.967
Óinnheimtir vextir.....	163	159	180	184
Aðrar kröfur.....	16.378	38.017	143.419	101.368
Áhrif samrekstrarfélaga.....	(5.363)		(5.363)	
	<u>23.168</u>	<u>51.564</u>	<u>206.473</u>	<u>174.519</u>

Handbært fé

Handbært fé sveitarfélagsins samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Óbundnar bankainnst. í ísl. krónum.....	461.791	258.460	753.247	520.947
	<u>461.791</u>	<u>258.460</u>	<u>753.247</u>	<u>520.947</u>

12. Eigið fé

Yfirlit yfir eiginfjárreikninga:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2022.....	2.230.513	3.481.758
Áhrif samrekstrarfélaga, breytt ábyrgðarhlutföll.....	208	208
Rekstrarniðurstaða ársins.....	146.176	359.374
Eigið fé 31.12.2022.....	<u>2.376.897</u>	<u>3.841.339</u>
Áhrif samrekstrarfélaga, breytt ábyrgðarhlutföll.....	121	121
Rekstrarniðurstaða ársins.....	338.654	590.870
Eigið fé 31.12.2023.....	<u>2.715.673</u>	<u>4.432.331</u>

Skýringar

13. Lífeyrisskuldbinding

Á bæjarsjóði hvílir lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins hjá B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins en um er að ræða réttindatengd lífeyriskerfi með bankaábyrgð launagreiðanda. Áfallin skuldbinding skv. útreikningi tryggingastærðfræðinga, miðað við 2% ávöxtun umfram launahækkanir, er áætluð alls um 608 milljónir króna í árslok 2023 og hefur þá hækkað um 34 milljónir króna frá sama tíma árið áður. Gjaldfærð hækkun ársins nam 64 m.kr.

Til gjalda á árinu kom skuld við Brú lífeyrissjóð vegna bakábyrgðar sveitarfélagsins á lífeyrisréttindum hóps starfsmanna sem annaðhvort voru farnir að taka lífeyri eða höfðu náð 60 ára aldri árið 2017 þegar lögum um lífeyrismál opinberra starfsmanna var breytt, en sá hópur var undanskilinn. Bakábyrgð sveitarfélagsins virkjaðist vegna þess að tryggingafræðileg staða A-deildar er utan vikmarka. Gjaldfærsla vegna þessa nemur 53 m.kr.

Gjaldfærð breyting lífeyrisskuldbindingar vegna samrekstrarfélaga nam 8 m.kr.

Fyrirframgreidd framlög sveitarfélagsins vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður.

Sá hluti lífeyrisskuldbindingar og fyrirframgreiðslu sem verður gjaldfærður á árinu 2024 er færður meðal skammtímaskulda og veltufjármuna.

Á Hafnarsjóði hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins hjá B-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins. Skuldbindingin nemur um 27,2 milljónum króna samkvæmt mati tryggingastærðfræðings og miðast útreikningurinn við 2% ávöxtun umfram launahækkanir. Skuldbindingin hækkaði um 1,0 milljónir króna en gjaldfærð skuldbinding Hafnarsjóðs á árinu nemur um 5,1 milljónum króna. Uppgjörsgreiðslur til Brúar lífeyrissjóðs vegna Hafnarsjóðs námu 845 þúsund króna sem voru færðar á meðal rekstrargjalda á árinu 2023.

	Árið 2023		Árið 2022	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbindingar frá fyrra ári.....	623.255	649.442	554.244	577.216
Hækkun ársins.....	124.603	130.530	93.737	99.895
Afborganir ársins.....	(29.439)	(34.400)	(24.727)	(27.670)
Lífeyrisskuldbindingar í árslok.....	718.418	745.572	623.255	649.442

	Árið 2023	
	A hluti	A og B hluti
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar.....	33.180	34.400

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:		
Árin 2024-2028.....	160.474	166.539
Árin 2029-2033.....	164.702	170.927
Árin 2034-2038.....	146.174	151.699
Síðar.....	247.069	256.407
	718.418	745.572

Skýringar

14. Langtímaskuldir

Breyting langtímaskulda á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða í ársbyrjun.....	1.428.778	2.128.053
Tekin ný lán á árinu.....	0	460.000
Afborganir á árinu.....	(123.492)	(160.093)
Verðbætur.....	106.969	162.999
Áhrif samrekstrarfélaga.....	(12.898)	(12.898)
Staða í árslok.....	1.399.357	2.578.062
Næsta árs afborganir langtímaskulda.....	(129.857)	(185.384)
Langtímaskuldir í árslok.....	1.269.500	2.392.678
Vaxtakjör í árslok.....	2,80-5,22%	1,00-5,22%

Lán sveitarfélagsins eru öll verðtryggð.

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Næsta árs afborganir.....	129.857	185.384
Afborganir 2025.....	119.397	192.316
Afborganir 2026.....	122.552	195.907
Afborganir 2027.....	125.793	199.593
Afborganir 2028.....	129.122	203.376
Afborganir síðar.....	772.637	1.601.487
	1.399.357	2.578.062

15. Aðrar peningalegar skuldir

Viðskiptaskuldir

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Innlendar viðskiptaskuldir.....	146.575	291.986	256.159	393.958
	146.575	291.986	256.159	393.958

Næsta árs afborganir langtímaskulda

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir við lánastofnanir.....	129.857	133.025	185.384	168.119
	129.857	133.025	185.384	168.119

Aðrar skammtímaskuldir

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Ógreidd opinber gjöld.....	33.031	27.674	33.031	27.674
Ógreidd laun og launatengd gjöld.....	85.995	72.602	88.603	75.148
Ógreiddir áfallnir vextir.....	8.306	8.562	13.727	10.234
Aðrar skuldir.....	0	4	2.159	1.848
Áhrif samrekstrarfélaga.....	46.073	53.779	46.073	53.779
	173.405	162.621	183.593	168.683

Skýringar

16. Fyrirframinnheimtar tekjur

Framkvæmdarkostnaður vegna fjárfestinga í nýjum gatnakerfum er færður til eignar í Eignasjóði og innheimtar tekjur gatnagerðargjalda færðar til lækkunar á fjárfestingunni. Tekjur umfram framkvæmdakostnað, að fjárhæð 44,5 milljónum króna, eru færðar sem fyrirframinnheimtar tekjur.

17. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Á árinu náðu viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eingöngu til hefðbundinnar þjónustu sem sveitarfélagið veitir og opinberra gjalda sem lögð eru á tengda aðila. Viðskiptin eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Skýringar

18. Rekstraráætlanir

Neðangreint yfirlit sýnir rekstraráætlun fyrir árið 2023 samkvæmt upphaflegri samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktu viðauka og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Skatttekjur án framl. Jöfnunarsj.....	2.407.350	(61.885)	2.345.465	2.407.350	(72.225)	2.335.125
Framlög úr Jöfnunarsjóði.....	766.585	1.450	768.035	766.585	1.450	768.035
Aðrar tekjur.....	375.820	49.675	425.495	1.067.810	55.265	1.123.075
	<u>3.549.755</u>	<u>(10.760)</u>	<u>3.538.995</u>	<u>4.241.745</u>	<u>(15.510)</u>	<u>4.226.235</u>
Rekstrargjöld						
Laun og annar starfsm. kostn.....	1.445.680	(58.665)	1.387.015	1.557.435	(62.830)	1.494.605
Annar rekstrarkostnaður.....	1.718.375	(23.750)	1.694.625	1.899.563	(21.630)	1.877.933
Afskriftir fastafjármuna.....	145.116	1.275	146.391	269.327	4.074	273.401
	<u>3.309.171</u>	<u>(81.140)</u>	<u>3.228.031</u>	<u>3.726.325</u>	<u>(80.386)</u>	<u>3.645.939</u>
Rekstrarniðurst. án fjármunat. og fjármagnsgjalda.....	240.584	70.380	310.963	515.420	64.876	580.296
Fjármunatekjur og (fjármagnsgj).....	(112.028)	(14.585)	(126.613)	(208.131)	(45.333)	(253.464)
	<u>(112.028)</u>	<u>(14.585)</u>	<u>(126.613)</u>	<u>(208.131)</u>	<u>(45.333)</u>	<u>(253.464)</u>
Rekstrarniðurstaða.....	<u>128.556</u>	<u>55.795</u>	<u>184.350</u>	<u>307.289</u>	<u>19.543</u>	<u>326.832</u>

Skýringar

18. Rekstraráætlanir, frh.

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2023 samkvæmt upphaflega samþykktri sjóðstreymisáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og sjóðstreymisáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða (neikvæð).....	128.556	55.794	184.350	307.289	19.543	326.832
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir.....	145.116	1.275	146.391	269.327	4.074	273.401
Verðbætur og gengismunur.....	161.426	0	161.426	232.582	0	232.582
Verðb. og gengism. langt. krafna.....	(80.828)	0	(80.828)	(80.828)	0	(80.828)
Breyting á lífeyrisskuldbindingu.....	19.500	0	19.500	20.320	0	20.320
Veltufé frá rekstri	373.770	57.069	430.839	748.690	23.617	772.307
Breytingar á skammtímalíðum:						
Skammtímaskuldir, breyting.....	8.255	0	8.255	9.100	0	9.100
Breyt. á rekstart. eignum og skuldum	8.255	0	8.255	9.100	0	9.100
Handbært fé frá rekstri	382.025	57.069	439.094	757.790	23.617	781.407
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfest. í varanl. rekstrarfjárm.....	(592.800)	178.400	(414.400)	(1.451.775)	178.400	(1.273.375)
Afborganir langtímakrafna.....	109.913	0	109.913	109.913	0	109.913
Fjárfestingahreyfingar	(482.887)	178.400	(304.487)	(1.341.862)	178.400	(1.163.462)
Tekin ný langtímalán.....	250.000	(250.000)	0	710.000	(250.000)	460.000
Afborganir langtímalána.....	(181.119)	0	(181.119)	(239.980)	0	(239.980)
Eigin fyrirtæki breyting.....	56.672	0	56.672	0	0	0
Fjármögnunarhreyfingar	125.553	(250.000)	(124.447)	470.020	(250.000)	220.020
Hækkun (lækkun) á handbæru fé.....	24.691	(14.531)	10.160	(114.052)	(47.983)	(162.035)
Handbært fé (fjárbörf) í ársb.....	133.865	0	133.865	389.694	0	389.694

Skýringar

19. Lykiltölur

Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:

	Áætlun 2023	2023	2022	2021	2020	2019
Jafnvægisregla, rekstrarjöfnuður í þús.kr.....	827.895	1.238.216	849.022	825.720		
Jafnvægisregla án samrekstrarfélaga.....					780.499	694.764
Skuldaviðmið skv. reglugerð.....		34,61%	38,23%	44,19%	57,03%	57,00%
Skuldahlutfall.....		78,71%	84,52%	103,30%	87,77%	82,84%

Í hlutfalli við rekstrartekjur:

	A hluti		A og B hluti	
	2023	Fjárhags- áætlun 2023	2023	Fjárhags- áætlun 2023
Skatttekjur.....	59,86%	66,27%	50,66%	55,25%
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	22,05%	21,70%	18,74%	18,17%
Skatttekjur samtals.....	81,91%	87,98%	69,40%	73,43%
Aðrar tekjur.....	18,09%	12,02%	30,60%	26,57%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Laun og launatengd gjöld.....	(37,29%)	(39,19%)	(33,98%)	(35,36%)
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	(3,05%)	(1,42%)	(2,70%)	(1,29%)
Annar rekstrarkostnaður án afskrifta.....	(45,39%)	(46,46%)	(41,87%)	(43,15%)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	14,27%	12,92%	21,44%	20,20%
Afskriftir.....	(3,32%)	(4,14%)	(5,42%)	(6,47%)
Fjármagnsliðir, nettó.....	(2,72%)	(3,58%)	(3,82%)	(6,00%)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>8,24%</u>	<u>5,21%</u>	<u>12,21%</u>	<u>7,73%</u>
Handbært fé frá rekstri.....	19,45%		24,23%	
Fjárfestingahreyfingar.....	(11,12%)		(26,10%)	

Í þúsundum króna á íbúa:

	A hluti		A og B hluti	
	2023	Fjárhags- áætlun 2023	2023	Fjárhags- áætlun 2023
Rekstur:				
Skatttekjur og Jöfnunarsjóður.....	1.221	1.129	1.217	1.125
Aðrar tekjur.....	270	154	537	407
Rekstrartekjur samtals.....	1.491	1.283	1.754	1.532
Rekstrargjöld og fjármagnsliðir án afskrifta.....	(1.319)	(1.163)	(1.445)	(1.315)
Rekstrarniðurstaða ársins.....	172	120	309	218

Í þúsundum króna á íbúa:

	A hluti		A og B hluti	
	2023	2022	2023	2022
Efnahagur:				
Eignir.....	1.885	1.943	2.988	2.835
Eigið fé.....	985	924	1.607	1.493
Lífeyrisskuldbindingar.....	248	242	258	252
Skuldir án skuldbindinga.....	652	777	1.123	1.090

Fimm ára yfirlit A hluta:

	Árið 2023	Árið 2022	Árið 2021	Árið 2020	Árið 2019
Íbúafjöldi:					
Í ársbyrjun.....	2.573	2.481	2.369	2.276	2.153
Breyting á árinu.....	185	92	112	93	123
Í árslok.....	<u>2.758</u>	<u>2.573</u>	<u>2.481</u>	<u>2.369</u>	<u>2.276</u>

Skýringar

19. Lykiltölur (framhald)

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ára á verðlagi hvers árs:

Án samrekstrarfélaga	Árið 2023	Árið 2022	Árið 2021	Árið 2020	Árið 2019
Með samrekstrarfélögum					
Í hlutfalli við rekstrartekjur:					
Útvar.....	44,82%	46,15%	48,16%	49,29%	51,37%
Fasteignaskattar.....	15,04%	15,40%	17,07%	16,78%	15,79%
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	22,05%	25,97%	19,26%	21,90%	21,99%
Eignatekjur.....	1,17%	1,16%	1,61%	1,64%	1,70%
Skatttekjur samtals.....	83,08%	88,68%	86,11%	89,62%	90,86%
Aðrar tekjur.....	16,92%	11,32%	13,89%	10,38%	9,14%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Laun og launatengd gjöld.....	37,29%	39,82%	39,78%	47,86%	47,77%
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	3,05%	2,93%	2,18%	2,07%	2,10%
Annar rekstrarkostnaður.....	45,39%	46,39%	47,59%	39,38%	35,22%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	14,27%	10,85%	10,45%	10,69%	14,90%
Afskriftir.....	(3,32%)	(3,06%)	(3,50%)	(4,34%)	(4,36%)
Rekstrarniðurstaða fyrir fjárm.liði.....	10,95%	7,80%	6,95%	6,34%	10,54%
Fjármagnsliðir, nettó.....	(2,72%)	(3,60%)	(2,58%)	(2,76%)	(2,30%)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>8,24%</u>	<u>4,20%</u>	<u>4,37%</u>	<u>3,58%</u>	<u>8,24%</u>

Án samrekstrarfélaga	Árið 2023	Árið 2022	Árið 2021	Árið 2020	Árið 2019
Með samrekstrarfélögum					
Í þúsundum króna á íbúa:					
Rekstur:					
Skatttekjur og Jöfnunarsjóður.....	1.221	1.184	998	1.003	930
Aðrar tekjur.....	270	169	183	137	113
	<u>1.491</u>	<u>1.353</u>	<u>1.181</u>	<u>1.140</u>	<u>1.043</u>
Laun og launatengd gjöld.....	602	578	470	546	498
Annar rekstrarkostnaður.....	677	628	562	449	367
Rekstrarniðurstaða fyrir fjárm.liði.....	213	147	123	122	155
Fjármagnsliðir, nettó.....	(41)	(49)	(30)	(31)	(24)
Rekstrarniðurstaða.....	<u>172</u>	<u>98</u>	<u>93</u>	<u>90</u>	<u>131</u>

Efnahagur:

Eignir.....	1.885	1.943	1.903	1.723	1.697
Eigið fé.....	985	924	912	892	832
Lífeyrisskuldbindingar.....	248	242	205	196	192
Skuldir án skuldbindinga.....	652	777	786	635	673

Sjóðstreymi:

Handbært fé frá rekstri.....	290	162	95	139	4
------------------------------	-----	-----	----	-----	---

Aðrar lykiltölur:

Veltufjárhlutfall.....	3,11	2,30	2,79	2,02	1,65
Eiginfjárhlutfall.....	52,25%	47,54%	47,91%	51,77%	49,02%

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar (óendurskoðað)

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 731/2013, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins frá 19. september 2013. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og að það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og að það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina. Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem stjórnað er af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup. Bæjarstjórn sveitarfélagsins samþykkti í október 2012 siðareglur fyrir kjörna fulltrúa sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Engin frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis-, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.